REGIONALE FORSKNINGSFOND NORD-NORGE

Handlingsplan for Fondsregion Nord-Norge

2018-2019

Nordland FYLKESKOMMUNE

TROMS fylkeskommune
ROMSSA fylkkasuohkan

FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

1. Innledning

Fondsstyret har utarbeidet ny handlingsplan for det regionale forskningsfondet – Fondsregion Nord-Norge (RFFNORD) gjeldende for perioden 2018-2019. Handlingsplanen tar utgangspunkt i gjeldende FoU-strategi vedtatt av eierfylkene høsten 2017. Handlingsplanen prioriterer bruken av fondsmidlene med henhold til tematikk, målgrupper og vektlegging av de ulike søknadstypene.

Siden regionreformen ser ut til å medføre endringer i strukturene for de regionale forskningsfond fra og med 2020 har styret valgt å lage en handlingsplan som går til og med 2019. Det forutsettes fra styrets side at eierne tar hånd om hvordan porteføljeforvaltningen skal være etter det.

Målsetningen med handlingsplanen for 2018-2019 er å mobilisere regionens næringsliv og offentlig sektor til forskningsdrevet innovasjonsarbeid, samt å skape tettere samarbeid mellom disse og forskningsmiljøene i regionen. Styret viderefører satsingen på å stimulere regionens FoU-aktører til å kvalifisere seg for internasjonale forskningsprogrammer som Horisont 2020.

Det er et mål at fondet skal bidra til et samspill med andre virkemiddelordninger, prioritere midler til internasjonale programmer og samarbeide tett med andre utviklingsaktiviteter i fylkeskommunal regi. Ivaretakelse og styrking av samarbeidet med fylkenes FORREGION-satsinger er spesielt viktig.

Fondet påpeker også viktigheten av å fortsette og videreutvikle samarbeidet med Norges Forskningsråd og Forskningsrådets regionansvarlige i Nord-Norge. Fondet ønsker også et aktivt samarbeid med SIVA-strukturen hvor kunnskapsparker, næringshager og forskningsparker er viktige aktører for informasjonsspredning og arenabygging. Det vil også være viktig at fondet fortsetter samarbeidet med Interreg, Innovasjon Norge og KS Nord-Norge og andre aktører som er viktige med hensyn til mobilisering av miljøer som ønsker å satse internasjonalt, bedrifters FoU-satsing samt mobilisering mot offentlig sektor.

2. Styrets prioriteringer for 2018-2019

Fondsstyret har valgt å videreføre prioriteringen av mobiliseringsarbeidet mot næringsliv og offentlige virksomheter i kommende periode. Dette innebærer oppsøking av bedrifter og klynger, regionråd, relevante offentlige institusjoner, samt kommuner. Denne prioriteringen vil også gjenspeiles i at hoveddelen av fondets utlysninger for perioden vil være rettet mot disse sektorene i regionen.

Det gis mange gode tilbakemeldinger fra søkerne om muligheten for å søke på regional kvalifiseringsstøtte. Kvalifiseringsstøtten har en økonomisk begrensning på NOK 500.000 og ifølge mange av fondets søkere har søknadstypen en viktig funksjon for å stimulere til nye prosjektideer og prosjektsamarbeid.

Styret ønsker å fortsette med løpende utlysninger av regionale kvalifiseringsstøtte-prosjekter for bedrifter, offentlig sektor og internasjonale programmer. Søknadene kan sendes inn fortløpende med estimert saksbehandlingstid på inntil to måneder. Styret ønsker også å stimulere til økt samarbeid mellom bedrifter i utviklingen av felles forskningsprosjekt og oppretter derfor en egen ordning med løpende kvalifiseringsstøtte for bedriftsnettverk og klynger. Ved saksbehandling vil styret prioritere bedrifter fremfor andre når det gjelder saksbehandlingstid. Bedrifter opererer ofte med kortere tidshorisonter, og har større behov for raske avklaringer enn andre søkere.

Ordinær regional kvalifiseringsstøtte vil fortsatt bli lyst ut. Fondet har fått tilbakemelding fra noen søkere på at saksbehandlingstiden på ordinær kvalifiseringsstøtte på våren oppleves som uforholdsmessig lang, noe som gjør det vanskelig å planlegge forprosjektperioden. Med bakgrunn i dette har styret valgt å flytte styremøtet for våren til medio april.

Regional kvalifiseringsstøtte rettet mot forskningsinstitusjoner er en ordning som mottar mange søknader. Tradisjonelt har styret lyst ut midler to ganger i året til denne ordningen, med relativt

små midler per utlysning (NOK 2.5 mill) i forhold til omsøkte beløp (6-10 mill). Styret ønsker å samle de to utlysningene til en utlysning satt til våren.

Søknadstyper og tematiske innsatsområder som lyses ut i 2018 og 2019 er beskrevet i slutten av dette dokumentet.

Fondet vil også stimulere til synergier mellom nordnorske forskningsinstitusjoner, offentlig sektor og næringslivet. Dette kan gjøres ved at forpliktende samarbeid mellom FoU-institusjoner og bedrifter/offentlige virksomheter vektlegges i fondsstyrets prioriteringer. Styrets satsing på utlysning av institusjonsprosjekter for tettere samarbeid mellom forskningsmiljøene og næringsliv/offentlig sektor foreslås derfor videreført for kommende år. Fondsstyret understreker også viktigheten av at ulike forskningsmiljøer i Nord-Norge samarbeider med hverandre.

3. Det samiske perspektivet

RFFNORD har et spesielt ansvar overfor samiske forskningsspørsmål[1]. RFFNORD ønsker å bidra til å bygge sterke samiske forskningsbaserte fagmiljøer, samt arbeide for å sikre næringslivet og offentlig sektor forskningsbasert kunnskap om samiske forhold spesielt og urfolk generelt. Eierfylkene har bedt om at det i perioden 2017-2021 skal være minst en utlysning som ivaretar samiske kultur- og næringsinteresser og som skal utarbeides i samarbeid med Sametinget.

4. Formalkrav

Det er fortsatt en del søknader som faller gjennom og avvises som følge av mangler knyttet til formalkrav og krav til å følge vedlagt prosjektbeskrivelse. Dette gjelder særlig for søknadstypen «regional kvalifiseringsstøtte». Søkere oppfordres derfor til å lese utlysningene nøye og følge de formalkravene som listes opp. Ved spørsmål og/eller behov for ytterligere avklaring bes søker om å ta kontakt med sekretariatet.

5. De ulike søknadstypene

Fondsstyret har, i henhold til retningslinjer fastsatt av Kunnskapsdepartementet, følgende søknadstyper til rådighet for å oppnå de vedtatte målsetningene:

- Regional kvalifiseringsstøtte
- Regionale bedriftsprosjekter
- Regionale offentlige prosjekter
- Regionale forskerprosjekter
- Regionale institusjonsprosjekter
- Regionale problemstillinger i nasjonale program

1. Regional kvalifiseringsstøtte

Målet med kvalifiseringsstøtten er å utvikle FoU-prosjekter som kan kvalifisere til videre støtte fra relevante ordninger. Målgruppen for kvalifiseringsstøtten er bedrifter, offentlig virksomhet, enkeltforskere og FoU-institusjoner. Gode prosjektideer i søknader som ikke vurderes å ha tilstrek-

[1] RFFNORDs ansvar for ivaretaking av samisk forsking framgår av kap. 1 i retningslinjene til forskningsfondet, fastsatt av KD.

kelig kvalitet til å kunne få tildeling gjennom de øvrige søknadstypene, kan oppfordres til å søke regional kvalifiseringsstøtte for å videreutvikle og kvalifisere prosjektet.

Typiske kjennetegn ved Regional kvalifiseringsstøtte bør være:

- Støtte gis for en periode på inntil 12 måneder.
- Kostnader som normalt gir grunnlag for støtte er personalkostnader, kjøp av FoU-tjenester og andre relevante kostnader.
- Skal være forankret i søkerinstitusjonens strategi(er).
- Bedrifter og offentlig sektor skal gjennomføre i samarbeid med et forskningsmiljø-

2. Regionale bedriftsprosjekter

Regionale bedriftsprosjekter skal styrke FoU-aktiviteten i bedrifter innenfor fondets prioriterte satsingsområder. Målgruppene er enkeltbedrifter med FoU-erfaring, enkeltbedrifter i samarbeid med FoU-institusjoner, konsortier av bedrifter eller konsortier av bedrifter i samarbeid med FoU-institusjoner.

Regionale bedriftsprosjekter skal ta utgangspunkt i strategisk viktige problemstillinger for bedrifter og utløse FoU-aktivitet som spesielt bidrar til forskningsdrevet innovasjon og bærekraftig verdiskaping. Bedriftene som søker må på fritt grunnlag kunne velge hvilke FoU-miljøer de ønsker å samarbeide med, uavhengig av geografisk plassering.

Typiske kjennetegn ved Regionale bedriftsprosjekter bør være:

- Prosjekter av 1-3 års varighet.
- Prosjektansvarlig er en bedrift lokalisert innenfor fondets geografiske område
- Fortrinnsvis to eller flere deltakere per prosjekt.
- Gjennomføres fortrinnsvis i samarbeid med FoU-miljø.
- Prosjektansvarlig og eventuelle samarbeidspartnere finansierer mer enn 50% av prosjektkostnadene.
- Kostnader som normalt gir grunnlag for støtte er relevante prosjektkostnader som personalkostnader, kjøp av eksterne FoU-tjenester, ett eller flere stipend og direkte prosjektutgifter.

3. Regionale offentlige prosjekter

Regionale offentlige prosjekter skal utløse og styrke FoU-aktivitet i offentlige virksomheter innenfor fondets prioriterte satsingsområder. Målgruppene er enkeltvirksomheter, enkeltvirksomheter i samarbeid med FoU-institusjoner og/eller bedrifter, konsortier av virksomheter eller konsortier av virksomheter i samarbeid med FoU-institusjoner og/eller bedrifter.

Regionale offentlige prosjekter skal ta utgangspunkt i strategisk viktige problemstillinger for offentlige virksomheter og utløse FoU-aktivitet som spesielt bidrar til forskningsdrevet innovasjon. Virksomhetene som søker må på fritt grunnlag kunne velge hvilke FoU-miljøer de ønsker å samarbeide med, uavhengig av geografisk plassering.

Typiske kjennetegn ved Regionale offentlige prosjekter bør være:

- Prosjekter av 1-3 års varighet.

- Prosjektansvarlig er en offentlig virksomhet lokalisert innenfor fondets geografiske område.
- Fortrinnsvis to eller flere deltakere per prosjekt.
- Gjennomføres fortrinnsvis i samarbeid med FoU-miljø.
- Prosjektansvarlig og eventuelle samarbeidspartnere finansierer 20 % til 50% av prosjektkostnadene.
- Kostnader som normalt gir grunnlag for støtte er relevante prosjektkostnader som personalkostnader, kjøp av eksterne FoU-tjenester, ett eller flere stipend og direkte prosjektutgifter.

4. Regionale forskerprosjekter

Regionale forskerprosjekter skal bidra til ny kunnskap om relevante problemstillinger i regionen og tema innenfor regional utvikling. Målgruppen for de regionale forskerprosjektene er enkeltforskere eller grupper av forskere ved en eller flere forskningsmiljøer (universiteter, høgskoler, forskningsinstitutter, institusjoner med forskning som viktig del av virksomheten).

Kjennetegn ved Regionale forskerprosjekter bør være:

- Prosjekter av 1-3 års varighet.
- Prosjektansvarlig skal være en norsk institusjon med en navngitt administrativt ansvarlig.
- Kostnader som normalt gir grunnlag for støtte er relevante prosjektkostnader som personalkostnader, ett eller flere stipend, kjøp av FoU-tjenester, nettverkstiltak og mindre utstyrsenheter.

5. Regionale institusjonsprosjekter

Regionale institusjonsprosjekter skal styrke et forskningsmiljø innenfor regionalt prioriterte områder gjennom å bygge ny kompetanse eller utvikle eksisterende kompetanse. Prosjektene skal bidra til å styrke miljøer av høy kvalitet eller bygge opp nye miljøer på områder av strategisk betydning. Prosjektene skal være forankret i søkerinstitusjonens strategiske planer.

Målgruppen er universiteter, høyskoler eller forskingsinstitutter innenfor fondets geografiske område, men også miljøer med annen lokalisering der disse har spesielt gode faglige forutsetninger i forhold til regionens utfordringer og FoU-behov. Det viktigste med denne søknadstypen er å gjøre relevant kompetanse tilgjengelig for regionen, uavhengig av om den faktisk er lokalisert i regionen.

Typiske kjennetegn ved Regionale institusjonsprosjekter bør være:

- Prosjekter av 2-4 års varighet.
- Kan inneholde doktorgrader.
- Prosjektansvarlig skal være en norsk forskningsinstitusjon med en navngitt administrativt ansvarlig. Institusjonens ledelse er faglig og finansielt ansvarlig for utvikling og gjennomføring av prosjektet.
- Prosjektene skal delfinansieres av bedrifter eller offentlige virksomheter for å sikre relevansen av kompetansen som utvikles og stimulere til samarbeid mellom forskningsmiljøet og relevante brukere. Samarbeidende bedrifter/offentlige virksomheter skal også inngå aktivt i minst en arbeidspakke.

- Kostnader som normalt gir grunnlag for støtte er relevante prosjektkostnader som personalkostnader, ett eller flere stipend, kjøp av FoU-tjenester, nettverkstiltak og mindre utstyrsenheter.

6. Regionale problemstillinger i nasjonale program

Nasjonale forskningsprogrammer er etablert med utgangspunkt i nasjonale prioriteringer. Disse kan være overlappende med det som er regionale prioriteringer innenfor samme tematiske området. Utlysning av regionalt definerte problemstillinger i nasjonale forskningsprogrammer gir mulighet for å løfte frem problemstillinger med spesiell regional relevans på den nasjonale forskningsagendaen.

Regionale problemstillinger i nasjonale program gir regionene tilgang til de beste nasjonale kompetansemiljøene og kobler regionale satsinger mot nasjonale satsinger. Aktuelle problemstillinger defineres av regionalt fondsstyre. Ulike søknadstyper kan benyttes etter en vurdering av hva som er mest hensiktsmessig for den gjeldende problemstilling.

6. Innsatsområder, virkemidler og utlysningsløp

Eierfylkenes strategi for fondet for perioden 2017-2021 har to innsatsområder:

- Innsatsområde 1: " Forskning som forsterkning av regionens næringslivssatsinger"
- Innsatsområde 2: "Mobilisering av offentlig sektor"

Til innsatsområde 1, "forskning som forsterkning av regionens næringslivssatsinger", er det knyttet følgende 5 prioriterte satsingsområder:

- Sjømat og marine ressurser
- Opplevelsesbasert reiseliv
- Verdikjeder tilknyttet naturressurser og naturgitte fortrinn
- Industriell virksomhet og leverandørindustri
- Rom/jord

Til innsatsområde 1 vil fondsstyret særlig å benytte søknadstypene «regional kvalifiseringsstøtte», «regionale bedriftsprosjekt», og «regionale institusjonsprosjekt» i perioden 2018-2019.

Innsatsområde 2 "mobilisering av offentlig sektor" er ikke bundet opp til fastsatte temaområder. En viktig grunn til dette er at styret har mottatt få søknader til utlysningene av "regionale offentlige prosjekter" i forhold til mobiliseringsinnsatsen. Fondsstyret ønsker derfor ikke å begrense utlysningene i de kommende årene til enkelte temaer. I og med at Forskningsrådet har lansert en egen satsing rettet mot offentlig sektor (FORKOMMUNE) med utlysning i 2018, lyses det ikke ut hovedprosjektmidler for offentlige prosjekter det året. Fondet vil følge opp med en hovedutlysning rettet inn mot offentlig sektor vår 2019, tematisk tilpasset å være komplementær til både FORKOMMUNE og hva styret ser av regionale behov. I tillegg vil utlysningene av institusjonsprosjekter fortsatt åpne for prosjekter hvor forskningsmiljøene utvikler forskningskompetanse innenfor felt som er særlig viktig for offentlig sektor i Nord-Norge.

7. Utlysningsløp 2018

Tidsperiode	Søknadstype	Tema	Sum til utlysning*
Løpende kvalifiseringsstøtte	Kvalifiseringsstøtte	Internasjonale prosjekter, bedriftsprosjekter, offentlige prosjekter og prosjekter for bedriftsnettverk og klynger	4.000.000
Vår 2018	Regional kvalifiseringsstøtte	Åpnes opp for begge innsatsområder	4.000.000
Høst 2018	Regionale institusjonsprosjekter	Utvikling av FoU-miljøene i samarbeid med næringsliv/offentlig sektor	12.000.000
	Regionale bedriftsprosjekter	Valgfritt	14.000.000
Foreløpig budsjettering av virkemidler*			**34 mill**

* Justeres etter endelig budsjett for 2018. Styret setter endelige summer for utlysningene etter regnskapsbehandling, styremøte vår 2018.

7. Utlysningsløp 2019

Tidsperiode	Søknadstype	Tema	Sum til utlysning*
Vår 2019	Regional kvalifiseringsstøtte	Åpnes opp for alle søknadsområder	4.000.0000
Løpende kvalifiseringsstøtte	Kvalifiseringsstøtte	Internasjonale prosjekter, bedriftsprosjekter, offentlige prosjekter og prosjekter for bedriftsnettverk og klynger	4.000.0000
Vår 2019	Samisk tematisk utlysning	Utarbeides i samråd med Sametinget	3.000.000
	Regionale offentlige prosjekter	Innovasjon i offentlig sektor (Tekst utarbeides)	12.000.000
	Regionale bedriftsprosjekter	Valgfritt	12.000.000
Foreløpig budsjettering av virkemidler*			**34 mill**

* Justeres etter endelig budsjett for 2019. Styret setter endelige summer for utlysningene etter regnskapsbehandling, styremøte vår 2019.